

Geleidebrief Kaderstellend

Naam voorstel	Brief GS van 10 november 2015 over Zeeland Seaports: begroting 2016		
Nummer 15015650			
Betreft vergadering	Commissie Bestuur 20 november 2015		
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	11 november 2015		
Commissiegriffier	Margreeth Trimpe	0118 - 63 14 37	me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Martin Wissekerke	0118 -63 11 67	aw.wissekerke@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Volgens afspraak met Provinciale Staten wordt de begroting 2016 van Zeeland Seaports NV (ZSP NV) behandeld in de statencommissie, waarbij wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt kunnen worden
Bevoegdheid	GS De commissie Bestuur wordt gevraagd haar gevoelens kenbaar te maken.
Wat is het voorstel?	De begroting 2016 sluit met een positief saldo van € 4,4 miljoen. Dit stemt GS tot tevredenheid. Verder stemmen GS, op voorstel van ZSP NV, er mee in dat de jaarlijkse rapportage over de garanties bij de jaarrekening 2015 wordt voorgelegd. Normaal gebeurt dit bij de begroting. Gelet op de invloed van de opdrachten uit de aandeelhoudersstrategie en het Strategisch Masterplan op de garanties van de deelnemers, wordt ingestemd met de uitstel van de rapportage tot behandeling van de jaarrekening 2015 van ZSP NV.
Toelichting	Begroting 2016 sluit met een verwacht voordelig saldo van € 4,4 miljoen. Daarbij is al rekening gehouden met een negatief resultaat van de deelneming van ZSP NV in WarmCO2 van € 5,3 miljoen. In de komende jaren wordt een verdere verbetering van het resultaat van ZSP NV verwacht. De maximaal afgegeven garantie van de deelnemers bedraagt € 500 miljoen (exclusief WarmCO2), terwijl de geraamde werkelijke kapitaalbehoefte ultimo 2016 € 354 miljoen bedraagt.
Overige informatie	Op 17 november 2015 in de Mariahoeve te Nieuwdorp is er een informatiebijeenkomst van Zeeland Seaports over het concept Strategisch Masterplan voor leden PS en gemeenteraden.

15015650

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van:

de voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

uw kenmerk:

ons kenmerk: 15015931

afdeling: Financiën

bijlage(n): div.

behandeld door: A.W. Wissekerke

doorkiesnummer: 0118-631167

onderwerp: Zeeland Seaports: Begroting 2016

verzonden:

10 NOV. 2015

Middelburg, 10 november 2015

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u de begroting van Zeeland Seaports voor 2016. De begroting 2016 staat ter besluitvorming op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de NV ZSP die wordt gehouden op 14 december 2015. Wij verzoeken u het stuk te behandelen in de commissie Bestuur op 20 november 2015 en uw eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan ons college.

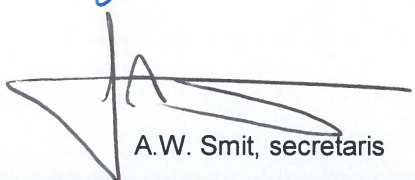
In de begroting staat dat Zeeland Seaports een positief resultaat over het jaar 2016 verwacht van meer dan 4 miljoen euro. Dit bericht stemt ons tot tevredenheid. Het valt natuurlijk te bezien of dit positieve resultaat ook daadwerkelijk wordt gehaald. In haar berichtgeving over 2015 gaat Zeeland Seaports er tot op heden nog steeds van uit dat de prognoses worden gehaald. Mede hierdoor neemt ook het vertrouwen toe dat de begroting voor 2016 realistisch is.

Normaal gesproken wordt er jaarlijks bij de begroting een rapportage over de garanties verstrekt. ZSP heeft voorgesteld om dit jaar geen rapportage op te stellen omdat zij werkt aan de opdrachten uit de aandeelhoudersstrategie en daarnaast bezig is met het opstellen van een Strategisch Masterplan. Omdat beide van invloed zijn op de garantstelling heeft ZSP voorgesteld om eerst deze zaken af te ronden en vervolgens een nieuwe rapportage op te stellen en aan te leveren bij de jaarrekening 2015. Zowel het Dagelijks Bestuur als ons college kunnen zich vinden in het voorstel van Zeeland Seaports.

Omdat de begroting enige samenhang kent met het Strategisch Masterplan attenderen wij u op de informatiebijeenkomst van Zeeland Seaports over het concept Strategisch Masterplan op 17 november aanstaande in de Mariahoeve te Nieuwdorp. U heeft hiervoor een aparte uitnodiging ontvangen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter
A.W. Smit, secretaris

PROVINCIE ZEELAND

AFD. SG
AFD. TERMIJN

AMBT.

Joosse

DATUM 10 NOV. 2015

DOC.NR. 15015650

ZAAK NR.

ASS.

BEGROTING 2016

N.V. ZEELAND SEAPORTS

**zeeland
seaports**

N.V. Zeeland Seaports
Schelpenpad 2
4531 PD Terneuzen

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Jaarplan 2016	3
2. Begroting 2016	4
3. Toelichting op de begroting 2016	6
4. Investeringsbegroting 2016	14
5. Kasstroomoverzicht	15
6. Meerjarencijfers 2016-2019	16
7. Kansen en risico's	17

1. JAARPLAN 2016

2016 blijft een onzeker jaar

Net als in 2015 laten macro economische verkenningen voor 2016 een voorzichtig conjunctureel herstel zien en een groei van de exportsector. Voor bedrijven in de haven blijven het vooral ook onzekere tijden. De Nederlandse economie bevindt zich nog in een fase van herstel, waarbij de lage olieprijs, lage rente en afnemende groei in Azië voor onzekerheid zorgt.

ZSP heeft in 2015 het strategisch masterplan 2015 – 2022 gemaakt

In 2015 is de lange termijn bedrijfsstrategie van ZSP vernieuwd en zal naar verwachting aan het einde van het jaar gefinaliseerd zijn. In nauwe samenwerking met haar stakeholders heeft Zeeland Seaports haar koers voor de komende jaren bepaald. In de begroting van 2016 zijn de uitgangspunten van dat plan reeds meegenomen en vaart ZSP een ambitieuze koers naar een fitte organisatie in een fitte omgeving, omringd door fitte klanten.

Omzet en financieel resultaat 2016

De omzet zal in 2016 naar verwachting een niveau van € 52 mln bedragen. Op het gebied van erfpachten en huren zijn de nieuwe ontwikkelingen van de afgelopen periode meegenomen en laten een gezonde stijging zien. De havengeldopbrengsten zijn in de afgelopen jaren stelselmatig te hoog begroot, terwijl de werkelijkheid telkens een significant lager resultaat liet zien. Voor de begroting van 2016 is nu derhalve een meer realistische prognose van de activiteiten gemaakt, gebaseerd op huidige verwachtingen aangevuld met de ambitie om jaarlijks gemiddeld met 3.5% omzet te groeien die Zeeland Seaports in het nieuwe Strategisch Masterplan heeft neergezet. Bijzondere baten, zoals in 2015 een eenmalige grondverkoop, worden in 2016 niet verwacht, zodat de totale omzet in vergelijking met de begroting van 2015 € 2 mln lager uitvalt.

De hoogte van de bedrijfslasten wordt in 2016 verder naar beneden gebracht en brengt de organisatie nog meer naar een optimale efficiënte bedrijfsvoering, waarbij geen concessie wordt gedaan aan de kwaliteit van de output. In het Strategisch Masterplan is een besparing op de totale kosten van € 1,5 mln als doelstelling weggezet en in 2016 is daar een eerste aanzet van zichtbaar.

De resultaten van de deelnemingen WarmCO₂ en Valuepark Terneuzen laten in 2016 geen verbetering zien. Verwacht wordt dat in 2017 de trend wordt omgebogen. Door een lagere gemiddelde leningenportefeuille zullen de financiële lasten van ZSP dalen met € 0,3 mln. De kasstroom van ZSP is daarmee voor aflossing van leningen in 2016 € 4 mln positief.

Deelnemingen en financiële lasten buiten beschouwing gelaten, laat het bedrijfsresultaat van Zeeland Seaports een gezonde € 18,9 mln zien. Om de hierboven genoemde redenen is dit lager dan het begrote bedrijfsresultaat over 2015 (€ 20,2 mln); in de meerjarenbegroting zal dit resultaat, los van incidentele tegenvallers, snel weer optrekken. Per saldo kent de begroting 2016 een netto resultaat van € 4,4 mln positief.

2. Begroting 2016 N.V. Zeeland Seaports

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2016	Begroting 2015	Rekening 2014
Som der bedrijfsopbrengsten			
Netto-omzet			
Haven-, kade- en boeiengelden	20.477	23.170	20.137
Erfpacht en huur terreinen	<u>27.710</u>	<u>26.254</u>	<u>26.176</u>
	48.187	49.424	46.313
Overige bedrijfsopbrengsten			
Gebruiksvergoeding	1.475	1.365	1.470
Verhuur bedrijfsmiddelen	1.017	1.213	1.375
Vergoeding onderhoudskosten	803	803	703
Vergoeding uitvoering publieke taken	556	556	556
Overige baten	<u>103</u>	<u>948</u>	<u>1.371</u>
	3.954	4.885	5.474
TOTAAL	52.141	54.310	51.788
Som der bedrijfslasten			
Personeelslasten			
Lonen en salarissen	5.779	5.932	5.417
Sociale lasten	1.646	1.730	1.567
Overige personeelslasten	<u>982</u>	<u>1.202</u>	<u>4.634</u>
	8.407	8.863	11.619
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa			
Afschrijvingen immateriële vaste activa	709	511	907
Afschrijvingen materiële vaste activa	7.255	7.064	7.303
Bijzondere afwaarderingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.239</u>
	7.964	7.575	9.449
Overige bedrijfslasten			
Exploitatiekosten	14.055	14.552	13.170
Overige bedrijfskosten	<u>2.812</u>	<u>3.140</u>	<u>1.561</u>
	16.867	17.692	14.732
TOTAAL	33.238	34.130	35.799
BEDRIJFSRESULTAAT	18.903	20.179	15.989
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	3.437	3.347	3.155
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-12.594</u>	<u>-12.776</u>	<u>-14.037</u>
	-9.157	-9.429	-10.882
Resultaat deelnemingen			
Resultaat deelnemingen	<u>-5.384</u>	<u>-4.250</u>	<u>-5.085</u>
	-5.384	-4.250	-5.085
RESULTAAT	4.362	6.500	22

	Begroting 2016	Begroting 2015	Rekening 2014
EBIT (= bedrijfsresultaat + resultaat deelnemingen)	13.519	15.929	10.904
EBIT-marge (= EBIT / bedrijfsopbrengsten)	26%	29%	21%
EBITDA (= bedrijfsresultaat + resultaat deelnemingen + afschrijvingen)	21.483	23.504	20.352
EBITDA-marge (= EBITDA / bedrijfsopbrengsten)	41%	43%	39%

3. Toelichting begroting 2016 Zeeland Seaports

(bedragen x € 1.000)

Som der bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet	2016	2015
Haven-, kade- en boeiengelden		
Zeevaart	17.477	20.140
Binnenvaart	3.000	3.030
	<u>20.477</u>	<u>23.170</u>

De raming is gebaseerd op de werkelijke opbrengsten in het boekjaar 2015 aangevuld met een inschatting van de toekomstige ontwikkelingen in het havenverkeer.

Na evaluatie is gebleken dat gerealiseerde havengeldopbrengsten in voorgaande jaren ruim onder de te hoog gestelde begrotingen uitkwamen. In 2016 is derhalve uitgegaan van een realistisch verwachte opbrengst rekening houdend met ambitie en marktontwikkelingen. Tevens wordt er rekening gehouden met een terugval in opbrengsten in 2016, met name door teruggang van overgeslagen volumes steenkool.

In de begroting 2016 is ervan uitgegaan dat de havengeldtarieven niet zullen worden verhoogd.

De overslag in tonnen blijft in 2016 gelijk aan 2015 en zal naar verwachting 34 miljoen ton bedragen.

Erfpacht en huur terreinen	<u>27.710</u>	<u>26.254</u>
-----------------------------------	---------------	---------------

De raming is gebaseerd op de gefactureerde jaaromzet 2015. In 2016 stijgt de omzet erfpacht en huur door her indexering van prijzen. Enkele nieuwe contracten worden aan de portefeuille toegevoegd.

Totaal netto-omzet	<u>48.187</u>	<u>49.424</u>
---------------------------	----------------------	----------------------

Overige bedrijfsopbrengsten	2016	2015
------------------------------------	-------------	-------------

Gebruiksvergoeding	<u>1.475</u>	<u>1.365</u>
---------------------------	--------------	--------------

De raming is gebaseerd op de werkelijke opbrengst van gebruiksvergoedingen in 2015.

Verhuur bedrijfsmiddelen	<u>1.017</u>	<u>1.213</u>
---------------------------------	--------------	--------------

Vergoeding onderhoudskosten	<u>803</u>	<u>803</u>
------------------------------------	------------	------------

Ingevolge de tussen het voormalig Havenschap Terneuzen en Dow Benelux NV gesloten overeenkomst wordt de Braakmanhaven onderhouden door ZSP voor rekening van Dow Benelux NV.

Vergoeding uitvoering publieke taken

556

556

Bij de oprichting van ZSP is de vergoeding voor de door de GR ZSP afgegeven garantie bepaald op € 36 miljoen. Hiervan is € 26 miljoen uitbetaald in contanten. De overige € 10 miljoen zal ZSP vergoeden in de vorm van de uitvoering van publieke taken. Deze vergoeding zal gedurende de looptijd van de garantie (tot 2028) vrijvallen ten gunste van de post overige bedrijfsopbrengsten.

Overige baten

103

948

Deze post betreft de opbrengsten uit optievergoedingen, landbouwinkomsten, doorberekening van nutsvoorzieningen en doorberekende kosten aan derden wegens afwikkeling van schadegevallen.

In het kader van de in 2007 vastgestelde verordening heffing havenontvangstvoorzieningen ontvangt ZSP per scheepsbezoek een vergoeding voor de administratieve verwerking van het Haven Afval Plan (HAP). Deze vergoeding is eveneens onder deze post verantwoord.

In 2016 valt deze post lager uit dan in de begroting 2015. In 2015 werd een grondverkoop voorzien met een boekwinst van € 0,7 mln. In 2016 worden geen grondverkopen verwacht.

Totaal overige bedrijfsopbrengsten

3.954

4.885

TOTAAL SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN

52.141

54.310

Som der bedrijfslasten

Personeelslasten	2016	2015
Lonen en salarissen		
Brutosalarissen	5.864	5.319
Commissarissenvergoedingen	65	62
VUT/WW-uitkeringen	75	73
Uitzendkrachten en inhuur	637	538
Doorberekende personeelskosten	-104	-60
Vrijval personeelsvoorziening niet actieven	-758	0
	<u>5.779</u>	<u>5.932</u>

De raming van de lonen en salarissen is gebaseerd op het verwachte aantal medewerkers en de verwachte loonontwikkeling. De personeelslasten van ZSP zijn in het kader van de aandeelhoudersstrategie gebenchmarkt en zijn lager dan bij de andere Nederlandse zeehavens. De loonontwikkeling betreft de verwachte CAO stijging (2016: +2%) en groei van medewerkers binnen de salarisschaal.

In de brutosalarissen zijn de kosten van de niet-actieven meegenomen. Deze vallen echter weg tegen de vrijval van de personeelsvoorziening niet actieven, zodat deze kosten per saldo niet op de begroting 2016 drukken. Deze voorziening is in het kader van de jaarrekening 2014 gevormd en bestond dus nog niet toen de begroting 2015 werd opgesteld.

In 2015 wordt een bescheiden uitbreiding van het personeelsbestand voorzien, met name door de wens om de inkoopfunctie te versterken. Naar verwachting zal de versterking van de inkoopfunctie leiden tot besparingen in andere kostenposten van deze begroting.

Na saldering met de vrijval van de voorziening daalt de post brutosalarissen licht ten opzichte van begroting 2015. Tegenover het wegvallen van de kosten van niet-actieven staat de loonontwikkeling van de CAO en de beperkte formatie-uitbreiding.

Onder de post inhuur is voornamelijk ook het salaris van de interim-directeur begrepen.

De post doorberekende personeelskosten neemt toe door detachering van personeel bij Van Citters Beheer B.V.

De personele bezetting van ZSP bedraagt in 2016 81 fte exclusief vacatures.

Sociale lasten

Pensioenlasten	740	849
Sociale lasten	906	881
	<u>1.646</u>	<u>1.730</u>

De raming is gebaseerd op de raming van de lonen en salarissen en de premiepercentages 2015.

Overige personeelslasten

Reis-en verblijfskosten	581	520
Opleidingskosten	159	198
Wervingskosten	62	36
Werkkleding	20	30
Overige personeelskosten	160	418
	<u>982</u>	<u>1.202</u>

In de begroting 2015 was onder de post overige personeelskosten een bedrag begrepen van € 191.000 i.v.m. regeling inactieven. In het kader van de jaarrekening 2015 werd een voorziening gevormd voor toekomstige jaren, zodat deze post in de begroting 2016 niet als last hoeft te worden opgenomen.

De reis- en verblijfskosten betreft vergoedingen voor woon-/werkverkeer, een functie gebonden auto leaseregeling en dienstreizen. De hoogte van deze post is ingeschat op basis van de werkelijke kostenontwikkeling in 2015. In de overige personeelskosten worden in 2016 verdere optimalisaties doorgevoerd.

Totaal personeelslasten	8.407	8.863
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	2016	2015
Afschrijvingen immateriële vaste activa		
Afschrijving software	709	511
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Afschrijving gebouwen	148	148
Afschrijving haveninfrastructurele werken	6.618	6.420
Afschrijving hardware	489	494
Afschrijving inventaris	0	0
Afschrijving vervoermiddelen	0	2
	7.255	7.064

Deze post betreft de raming van de jaarlijkse afschrijving op de immateriële en materiële vaste activa. Er is rekening gehouden met de afschrijving op de te activeren investeringen.

Totaal afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	7.964	7.575
Overige bedrijfslasten	2016	2015
<u>Exploitatiekosten</u>		
Onderhoud en beheer		
Baggerwerk	2.300	2.460
Sporen	254	322
Wegen en terreinen droog	1.245	959
Kades en terreinen nat	1.344	1.362
Overige kosten haveninfrastructuur	1.085	1.095
Overige bedrijfsmiddelen	287	314
	6.516	6.511

De geraamde kosten zijn gebaseerd op een in 2015 geactualiseerd onderhoudsplan. De onderhoudskosten van nieuw opgeleverde projecten zijn hierin begrepen.

Onderzoek en ontwikkeling

1.142

1.349

In het strategisch masterplan zijn ambities geformuleerd op het gebied van duurzaamheid, logistiek en innovatie. Daarnaast worden haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd ten behoeve van nieuw te vestigen bedrijven in de haven. In het budget is ook ruimte gereserveerd voor nautische ontwikkeling.

Diverse exploitatiekosten

2.040

2.060

Deze categorie betreft kosten voor onroerende zaakbelasting, waterschapslasten en verontreinigingsheffing, verzekeringen, gas, water en elektra, waterverbruik kades, huur van bedrijfsmiddelen, kosten van landbouwgrondexploitatie en overige belastingen.

Afdrachten havengelden en nautische diensten

3.199

3.258

Onder deze post zijn opgenomen de af te dragen havengelden aan Dow Benelux op contractbasis met betrekking tot de Braakmanhaven.

Informatisering en automatisering

1.159

1.375

Dit betreft kosten voor onderhoud van software, hardware, (glasvezel)infrastructuur, datacommunicatie, copiers, servicecontracten voor het nautisch verkeersbegeleidingscentrum en onderzoek en advies ICT. In 2016 zullen deze kosten naar verwachting dalen door het aflopen van contracten en professionalisering van de inkoopfunctie.

Totaal exploitatiekosten

14.055

14.552

Overige bedrijfskosten**Bureaunkosten**

297

322

Onder deze post is begrepen: kantoorbenodigdheden, porti en drukwerk, vakliteratuur, lidmaatschappen, schoonmaakkosten, onderhoud van inventaris en overige bureaunkosten.

Communicatie, acquisitie- en representatiekosten

1.763

1.792

Communicatiestrategie en -middelen worden ingezet ter ondersteuning van de commerciële uitvoeringsplannen. Op basis van deze plannen benadert ZSP belangrijke doelmarkten. Deze zijn gericht op adverteren in relevante media (gedrukt en in toenemende mate digitaal), op het organiseren en sponsoren van evenementen, deelname aan beurzen, congressen en handelsreizen met de hiervoor benodigde marketing middelen. In 2016 zal de naamsbekendheid bij potentiële klanten verder vergroot worden.

De communicatie met de directe omgeving van ZSP is van groot belang om in die omgeving draagvlak te kunnen krijgen/behouden voor de blijvende ontwikkeling van de Zeeuwse havens. Hierbij ligt de focus in de eerste plaats op strategisch omgevingsmanagement, maar ook gerichte communicatie bijvoorbeeld in de vorm van de maandelijkse nieuwsbrief in de PZC (Haven in zicht), het verzorgen van presentaties aan diverse groepen zoals onderwijs, netwerkorganisaties en overheden en het deelnemen aan open dagen en regionale beurzen zijn hiervan voorbeelden. Het ligt voor de hand dat ook het organiseren van evenementen en sponsoring van en donaties aan regionale activiteiten belangrijk zijn bij het bevorderen van het positieve beeld van ZSP bij klanten en in de regio.

Advies- en accountantskosten

622

845

Onder deze post valt de verplichte accountantscontrole en overige accountantswerkzaamheden. Daarnaast maakt Zeeland Seaports gebruik van externe adviseurs voor specialistische werkzaamheden die niet met de bestaande formatie opgevangen kunnen worden.

In voorgaande jaren was de component juridisch advies steeds substantieel door de complexe situaties waaronder het faillissement van Thermphos. In 2016 wordt aanzienlijk minder externe juridische advisering voorzien, zodat de post advieskosten afneemt.

Diverse overige kosten

130

181

Afschrijvingskosten debiteuren en incassokosten zijn de voornaamste posten binnen de diverse overige kosten. Tevens is sprake van debiteurenrisico's zoals omschreven in de risicoparagraaf van deze begroting. Risico's zijn op basis van kans en financieel effect geraamd.

Totaal overige bedrijfskosten

2.812

3.140

Totaal overige bedrijfslasten

16.867

17.692

TOTAAL SOM DER BEDRIJFSLASTEN

33.238

34.130

Financiële baten en lasten**2016****2015****Rentebaten en soortgelijke opbrengsten**

Rente verstrekte leningen deelnemingen	1.651	1.579
Beschikbaarheidsvergoeding	1.494	1.476
Overige rentebaten	292	292
	<u>3.437</u>	<u>3.347</u>

De rente op verstrekte leningen deelnemingen betreft o.a. de rente op de verstrekte kasgeldleningen aan Valuepark Terneuzen. Deze rente is tevens verantwoord onder de rentelasten (rente kasgeldleningen). Per saldo heeft deze post geen invloed op het resultaat.

In 2013 is besloten tot het beschikbaar stellen van een overbruggingskrediet aan WarmCO2 tot een bedrag van € 6,6 mln. In 2015 is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 7,5 mln. Naar verwachting is van deze lening eind 2016 € 4 mln opgenomen. De rentebaten op deze 2 leningen worden onder deze post verantwoord.

De beschikbaarheidsvergoeding betreft de vergoeding die WarmCO2 en Valuepark Terneuzen betalen voor garanties op het vreemd vermogen.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rente vaste geldleningen	0	0
Rente rollovenleningen	-974	-874
Rente kasgeldleningen	-1.507	-1.597
Rente rekening-courant	5	5
Derivaten	-7.318	-7.559
Afschrijving unwindwaarde	-542	-541
Geactiveerde rente materiële vaste activa in aanbouw	110	158
Afschrijving vergoeding garantstelling participanten	-2.364	-2.363
Overige rentelasten en bankkosten	-5	-5
	<u>-12.594</u>	<u>-12.776</u>

De totale rentelasten zijn in 2016 lager begroot dan in 2015. Het gemiddeld betaalde rentepercentage is in 2016 2,92% (begroting 2015 2,84%) bij een gemiddelde leningenportefeuille van € 312,5 mln exclusief de leningen ten behoeve van Valuepark Terneuzen (begroting 2015 € 331,9 mln).

De som van rentebaten en rentelasten is € 0,2 mln lager ten opzichte van de begroting 2015.

Derivaten worden door ZSP uitsluitend ingezet in verband met renterisicomanagement en kennen geen speculatieve elementen.

Resultaat deelnemingen

2016

2015

Resultaat deelneming Zeeland Seaports Beheer B.V.

Resultaat uit deelneming m.b.t. Valuepark Terneuzen	-50	250
---	-----	-----

Valuepark Terneuzen is opgericht met het doel de ontwikkeling en exploitatie van bedrijventerreinen rond Terneuzen ten behoeve van chemie gerelateerde activiteiten. Het resultaat deelneming is gebaseerd op 50% van het meest actuele businessplan Valuepark Terneuzen. Per saldo laat het businessplan over de gehele looptijd een positief resultaat zien.

Na een sterke omzetting door de ingebruikname van de steiger in de Braakmanhaven treedt in 2015 een sterke stagnatie op in de overslag van liquids door de lage olieprijs. Om die reden wordt het resultaat Valuepark conservatief ingeschat: er wordt rekening gehouden met een licht verlies in 2016.

Resultaat deelneming WarmCO₂

Resultaat uit deelneming m.b.t. WarmCO ₂	-5.334	-4.500
---	--------	--------

WarmCO₂ is opgericht met als doel de levering en distributie van restwarmte en CO₂ te realiseren ten behoeve van de glastuinbouw in Zeeuws Vlaanderen. WarmCO₂ zal dit doel verwezenlijken door het tot stand brengen, in stand houden en exploiteren van installaties, infrastructuur en andere voorzieningen. ZSP neemt deel voor 80% en Yara Nederland voor 20%. Het resultaat 2016 is gebaseerd op het in 2015 geactualiseerde businessplan. Dit businessplan laat over de gehele looptijd per saldo een positief resultaat zien. Vanwege het huidige negatieve eigen vermogen van WarmCO₂ waarvoor ZSP garant staat, wordt het volledige resultaat van WarmCO₂ als resultaat deelneming verantwoord.

WarmCO₂ heeft te maken met aanloopverliezen. De komst van nieuwe tuinders heeft nog niet geleid tot een omzetverbetering en resultaatverbetering bij WarmCO₂. De grond is weliswaar grotendeels door tuinders aangekocht, maar op dit moment gedeeltelijk bebouwd. De verwachting is dat in 2016 het areaal glas substantieel wordt uitgebreid, zodat de omzet van WarmCO₂ vanaf 2017 zal stijgen. De begroting 2015 is te positief ingeschat blijkt uit de realisatie in 2015. Verwacht wordt dat het resultaat WarmCo₂ in 2016 licht verbetert ten opzichte van 2015.

Overige deelnemingen

Naast de genoemde deelnemingen heeft Zeeland Seaports nog een aantal participaties waarop in begrotingsjaar 2016 geen resultaat wordt verwacht:

- Van Citters Beheer B.V. (100% dochter): sanering van het Thermphos terrein vindt plaats met de middelen die uit het faillissement beschikbaar zijn gekomen. Hierop wordt geen resultaat genomen.
- Flushing Service Park (minderheidsdeelneming 33%): er worden nog geen opbrengsten en kosten voorzien. Per saldo geen resultaat op deze deelneming.

Sloewarmte (minderheidsdeelneming 33%): deze deelneming bevindt zich in de investeringsfase, ook hier wordt geen resultaat verwacht.

4. Investeringsbegroting 2015 N.V. Zeeland Seaports

(bedragen x € 1.000)

Aanpassing van havenwerken	2016	2015
Kathodische bescherming kades Vlissingen	400	0
Vervangen drijvende fenders ZST kade Braakmanhaven	125	0
Reconstructie boordvoorzieningen	1.500	1.500
Peilvlet	400	0
Multibeam	250	0
	2.675	1.500

In de begroting 2015 is een pas op de plaats gemaakt in de inschatting van de aanpassing van bestaande havenwerken. Voor 2016 wordt deze lijn verlaten in verband met de technische noodzaak om een aantal aanpassingen door te voeren.

Daarnaast wordt in 2016 de peilboot (gebouwd in de jaren zeventig van vorige eeuw) en bijbehorende peilapparatuur vervangen. Deze investering levert kostenbesparingen op in de onderhoudssfeer en daarnaast kan de nieuwe boot ingezet worden voor representatiedoeleinden.

Informatisering en automatisering	2016	2015
ICT ontwikkelingen	830	1.309

In 2016 wordt geïnvesteerd in een aantal bedrijfsbrede informatiesystemen / dashboards die meer cohesie moeten brengen in de informatievoorziening van Zeeland Seaports.

Nieuwe werken	2016	2015
Glastuinbouw	0	800
Calamiteitensteiger Scaldiahaven	1.000	1.500
Zalco terrein (sloop en sanering)	0	500
Verlenging Westhofkade	0	3.400
Scheepswerf Vlissingen-Oost	8.000	0
Beurtvaartkade Terneuzen	600	0
Ontsluitingsweg Bijleveldhaven	100	0
	9.700	6.200

De meest in het oog springende investering in 2016 is de accommodatie van een scheepswerf in de Quarleshaven, waarvoor een totale investering van € 8 miljoen is gepland.

De investering in de calamiteitensteiger wordt opnieuw doorgeschoven naar 2016. Het gaat hier om een investering die noodzakelijk is voor het in stand houden van de kwaliteit en veiligheid van de haven.

TOTAAL INVESTERINGEN	13.205	9.009
-----------------------------	---------------	--------------

5. Kasstroomoverzicht 2016

	Begroting 2016 €	Begroting 2015 €	Rekening 2014 €
<u>Uit operationele activiteiten:</u>			
Bedrijfsresultaat	18.903.000	20.179.000	15.988.983
Afschrijvingen	7.964.100	7.575.000	9.448.517
Kostprijs verkopen	0	446.800	0
Vergoeding uitvoering publieke taken	-556.000	-556.000	-556.000
Mutaties in handelsvorderingen	0	0	-577.658
Mutaties in handelscrediteuren	0	0	296.458
Mutaties in overige vorderingen en schulden	0	0	1.121.466
Uit bedrijfsactiviteiten	26.311.100	27.644.800	25.721.767
Ontvangen rente	1.792.000	1.786.000	2.911.335
Betaalde rente	-8.824.000	-9.108.000	-11.124.575
Kasstroom uit operationele activiteiten	19.279.100	20.322.800	17.508.527
<u>Uit investeringsactiviteiten:</u>			
Investerings immateriële vaste activa	-480.000	-839.000	-515.624
Investerings materiële vaste activa	-12.725.000	-8.170.000	-11.054.268
Investerings financiële vaste activa	-2.000.000	-3.391.000	
Desinvesterings	0	0	2.916.634
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-15.205.000	-12.400.000	-8.653.258
<u>Uit financieringsactiviteiten:</u>			
Mutatie bankkrediet	-3.500.000	-7.100.000	2.500.000
Ontvangsten financiële vaste activa			77.955
Mutatie leningen	-522.000	-522.000	-10.759.692
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-4.022.000	-7.622.000	-8.181.737

De afloscapaciteit bedraagt € 4 mln. De totale leningportefeuille onder garantie van de GR Zeeland Seaports komt hiermee op € 353 mln.

6. Meerjarenbegroting 2016-2019 N.V. Zeeland Seaports
(bedragen x € 1.000)

	2016	2017	2018	2019
Som der bedrijfsopbrengsten				
<i>Netto-omzet</i>	48.187	51.386	55.006	57.822
<i>Overige bedrijfsopbrengsten</i>	3.954	4.808	4.151	3.981
TOTAAL	52.141	56.194	59.157	61.803
Som der bedrijfslasten				
<i>Personeelslasten</i>	8.407	9.606	10.092	10.376
<i>Afschrijvingen materiële vaste activa</i>	7.964	7.846	8.013	8.152
<i>Overige bedrijfslasten</i>	16.867	24.624	18.993	19.363
TOTAAL	33.238	42.076	37.098	37.891
BEDRIJFSRESULTAAT	18.903	14.118	22.059	23.912
<i>Financiële baten en lasten</i>	-9.157	-8.604	-8.647	-8.703
<i>Resultaat deelnemingen</i>	-5.384	-3.317	-2.335	-713
RESULTAAT	4.362	2.197	11.077	14.496

De meerjarencijfers zijn gebaseerd op scenario's en uitgangspunten die volgen uit het in 2015 opgestelde strategisch masterplan. Ontwikkelingen, bestaande verplichtingen en overige ambities zijn hierin verwerkt.

In 2017 is het niveau van de overige bedrijfslasten incidenteel hoger door de bijdrage van € 6 mln. aan de Zeesluis die in dat jaar ten laste van het resultaat verantwoord wordt. Onderzocht wordt nog of deze bijdrage gedeeltelijk zal kunnen worden geactiveerd en zal worden afgeschreven over een bepaalde periode.

7. KANSEN EN RISICO'S 2016

Bijdrage zeesluis

Zeeland Seaports heeft een bijdrage toegezegd van € 6 mln voor de aanleg van de nieuwe zeesluis in Terneuzen. Deze bijdrage is mogelijk gedeeltelijk activeerbaar en kan een resultaatteffect veroorzaken, dat echter niet in 2016 wordt verwacht. Op dit moment is de inschatting dat de bijdrage in 2017 definitief wordt en tot uitkering zal komen. In dat jaar zal ook de compensatie ontvangen worden voor de bezittingen van Zeeland Seaports die in het kader van de aanleg van de zeesluis onteigend worden.

Sloepoort

Nu B en W van Borsele bereid zijn de claim, om een deel van het gebied als gemeentelijk bedrijventerrein in te zetten, te laten vervallen, biedt de op 22 oktober 2015 vastgestelde Kadernota ontwerp herziening Omgevingsplan voldoende kader voor ontwikkeling van Sloepoort. Er kan daarom op korte termijn een nieuwe bestemmingsplanprocedure worden opgestart. De huidige waardering van de grond is op basis van bestemming industriegrond. Indien de bestemming van de grond definitief landbouwgrond zou blijven, leidt dit tot een bijzondere afwaardering ter grootte van € 6,9 mln. van de gronden.

Juridische procedures

Rechterlijke uitspraken in een aantal zaken kunnen tot extra kosten voor ZSP leiden:

Er is een uitspraak door de Rechtbank gedaan in de bodemprocedure die was aangespannen met betrekking tot de opbrengst aluminium uit de ovens van het failliete ZALCO. De rechtbank heeft geoordeeld dat de opbrengst niet toekomt aan de partijen op basis van natrekking hypotheekrecht (ZSP), maar ten goede dient te komen aan partijen op basis van pandrecht. ZSP heeft beroep aangetekend tegen de uitspraak dat dient in 2016.

Met betrekking tot het glastuinbouwgebied bestaat er een kans dat door komende jurisprudentie van de Hoge Raad alsnog een bedrag bijbetaald zal moeten worden bovenop het bedrag waarvoor de grond destijds verworven is. Mogelijk leidt dit in 2016 tot een resultaatteffect, echter op dit moment is dit hoogst onzeker en kan ook de financiële impact niet ingeschat worden.

Derivatenportefeuille en renterisicomanagement

De langlopende vorderingen en leningen van Zeeland Seaports hebben gedeeltelijk een variabel rentepercentage waardoor er risico bestaat op extra rentelasten bij een sterke stijging van de marktrente. Zeeland Seaports dekt dit risico af voor minimaal 60% door renteswapcontracten af te sluiten waarbij zij de variabele rente ruilt voor een vaste rente. Een stijging van 0,1% ten opzichte van de begrote variabele rente (0,3%) betekent € 125.000 extra rentelasten.

Debiteurenrisico's

Als gevolg van de economische crisis of andere oorzaken is het risico aanwezig dat klanten van Zeeland Seaports te maken hebben met financiële problemen waardoor openstaande vorderingen niet tijdig of zelfs geheel niet voldaan worden. In het uiterste geval kan dit leiden tot het wegvallen van omzet. Het debiteurenbeheer is mede om die reden aangescherpt.

Garanties

De garantie van de GR Zeeland Seaports is in 2015 maximaal € 500 mln. Het risico van overschrijding van de garantiecurve is een theoretisch risico, omdat de werkelijke kapitaalbehoefte zich op een veel lager niveau (ultimo 2016: € 354 mln.) bevindt.

datum DB vergadering: 23 oktober 2015

agendapunt: 6

datum stuk: 9 oktober 2015

onderwerp: GDO rapportage 2015/Marktconsultatie garantiecurve

1. Inleiding

Voor de verzelfstandiging van Zeeland Seaports is eind 2010 onder andere de Garantie- en Dienstverlening Overeenkomst (GDO) getekend. In deze overeenkomst is de garantstelling van de Gemeenschappelijke Regeling Zeeland Seaports vastgelegd om de financiering van de activiteiten van de NV Zeeland Seaports te waarborgen. Over het gebruik van de garantstelling wordt gerapporteerd. In artikel 8 van de GDO is een aantal bepalingen opgenomen inzake de informatievoorziening van NV Zeeland Seaports aan de aandeelhouder. Overeengekomen is dat deze informatie gelijk met de begroting door de NV Zeeland Seaports wordt verstrekt.

In de garantie- en dienstverleningsovereenkomst (artikel 6) is tevens afgesproken dat 3 jaar na inwerkingtreding van de overeenkomst wordt bezien in hoeverre er aanleiding is om tot bijstelling te komen van de termijnen zoals deze zijn voorzien in de overeenkomst.

In de DB vergadering van 16 oktober 2014 is besloten om deze marktconsultatie en herijking van de garantiecurve door te schuiven na afronding van de aandeelhoudersstrategie.

Deze aandeelhoudersstrategie is inmiddels vastgesteld en het vervolgtraject bestaat uit het opstellen van een Strategisch Masterplan inclusief 4 specifiek geformuleerde opdrachten voor de NV Zeeland Seaports.

2. Effecten opstellen Strategisch Masterplan Zeeland Seaports (SMP)

Een onderdeel van het opstellen van het SMP is een update van het businessplan Zeeland Seaports.

Nieuwe uitgangspunten en ontwikkelscenario's vormen de basis voor dit nieuwe plan.

Op een aantal gebieden wijkt dit nieuwe businessplan substantieel af van het in 2010 opgestelde businessplan dat de basis vormde voor de garantieafspraken na de verzelfstandiging van ZSP.

Het SMP bevindt zich momenteel in een besluitvormingstraject. De verwachting is dat dit eind 2015 wordt afgerond en dat het SMP wordt vastgesteld door de AvA.

Het nieuwe businessplan is uiteraard van invloed op inhoud van de GDO-rapportage. De uitvoering van het SMP leidt tot een toekomstige financieringsbehoefte die vervolgens weer van invloed is op de benodigde garantie.

Daarnaast heeft u in april 2015 kennis genomen van de opdrachtformulering voor de genoemde marktconsultatie en herijking van de garantiecurve.

Besloten is de marktconsultatie in 2015 uit te voeren op basis van het nieuwe businessplan Zeeland Seaports. Hier zullen ook een aantal vragen uit de aandeelhoudersstrategie beantwoord worden.

De offertes zullen in oktober worden opgevraagd. Naar verwachting zullen de resultaten in het eerste kwartaal van 2016 gerapporteerd worden.

3. Voorstel

Het moge duidelijk zijn dat verschillende trajecten op elkaar inhaken en nu bij elkaar komen.

1. Marktconsultatie garantiecurve
2. Nieuwe businessplan ZSP a.g.v. SMP
3. Aandeelhoudersstrategie

Zij zijn allen van invloed op de inhoud van de GDO rapportage. Daarom stel ik u voor deze rapportage tegelijkertijd aan te bieden met de jaarrekening 2015 van de NV ZSP (juni 2016) in plaats van met de begroting van de NV ZSP 2016. Zodoende kan de informatie die uit genoemde trajecten komt verwerkt worden in de eerstvolgende rapportage. Een tussentijdse rapportage bij de begroting 2016 heeft weinig toegevoegde waarde en is met het oog op het tijdsverloop niet meer haalbaar.

J. Lagasse,
CEO